

Bíró László tábori püspök

Hitét gyakorló katolikus családban született 1950. október 31-én Szekszárdon. A papi hivatásra diákkora óta készült. Középiskolai tanulmányait a győri Bencés Gimnáziumban végezte, ahol 1969-ben érettségizett. A középiskola befejezése után a teológiát szintén Győrben, a Hittudományi Főiskolán végezte el. 1974. június 23-án szentelte pappá Szekszárdon Dr. Cserhádi József pécsi megyéspüspök. Húsz éven át a Pécsi egyházmegye szolgálatában állt.

A családpasztorációban kezdettől fogva részt vett, kiemelkedő állomáshelye Pécs volt, ahol többek között Cserhádi József megyéspüspök titkára volt hosszú éveken át. Előtte 1974–1977-ig segédlelkész volt Mágocson, 1977-ben káplán Szigetváron. 1977–1978-ban káplán a pécsi székesegyházban, közben 1978-ban szentszéki jegyző.

1980–1989-ig püspöki szertartó és titkár, közben 1983-ban az Egyházmegyei Hivatásgondozó Bizottság moderátora. 1989–1994-ig a Pécsi székesegyház plébánosa, közben 1990-ben püspöki bírósági helynök, 1991-ben mesterkanonok és 1994-ben teológiai tanár.

1994. április 18-án II. János Pál pápa Castra Galbae-i címzetes püspökké és kalocsa-kecskeméti segédpüspökké nevezte ki. 1994. május 21-én szentelték püspökké a kecskeméti Társszékesegyházban, majd 1994. június 1-jétől 1995. augusztus 1-jéig a Kalocsa-Kecskeméti főegyházmegye helynöke volt. Emellett 1995–2000-ig a Főegyházmegyei Szinódus koordinátori feladatait is ellátta. 2005-től 2009-ig a Központi Papnevelő Intézet rektora Budapesten.

1994-től a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Családügyi Bizottságának elnöke, családreferens püspök lett. Ezen megbízatása teljesítése során mind határon belül, mind határon túl előadásokat tartott, lelkiyakorlatokat-, családreferens képzéseket vezetett. Kiemelkedő feladatának tekintette a keresztény családok építését, erősítését. Egyidejűleg a budapesti Központi Papnevelő Intézet rektora és az Egyetemi templom igazgatója (1995. augusztus 15-től) is volt. 2003-tól a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Hitoktatási Bizottságának is elnöke. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia 2003. június 3-5-i nyári rendes ülésén, a nyugállományba vonuló Keszthelyi Ferenc váci megyéspüspök helyett a MKPK Hitoktatási Bizottság elnöki tisztségével bízta meg.

2008. november 20-án Őszentsége XVI. Benedek pápa Magyarország Katonai Ordináriusává, tábori püspökévé nevezte ki. Beiktatása 2009. január 9-én volt a Szent István Bazilikában Budapesten. Jelmondata: Tecum, pro te (Veled, érted).

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia családreferenseként kiemelkedő feladatának tartja a keresztény családok építését, mondanivalója elsősorban a családokra összpontosul. Több, a családdal foglalkozó publikáció szerzője. Levelei havonta szólítják meg a családokat,

melyekben a családokhoz, a házaspárokhoz és a családokat szerető szerzetes- és paptestvérekhez szól. (Hívom a családokat- Bíró László püspök levelei)

Bíró László munkásságának célja, hogy felkeltse az emberek szívében a szeretet és a felelősség érzését a családok iránt. Erről így vélekedik: “Kint a társadalomban örökké azt vizsgálják mire vagy képes, mennyit tudsz teljesíteni. Az ember funkciók miatt tud értékes lenni, addig, ameddig a funkciót be tudja tölteni. Utána lehetőleg akassza föl magát. A család még az a menhely, ahol nem funkcióért szeretik az embert, hanem a létéért, személyéért.”

2012. március 15-én A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje polgári tagozata kitüntetését kapta.

Bíró László, a Bátán hosszú ideig szolgálatot teljesítő plébános, Sudár Imre (1975-1998) unokaöccse volt. Bátát gyermekkorától jól ismerte. Sudár Imre Bátára költözésével, akinek segített a költözés lebonyolításában is, még szorosabbra fonódtak a kapcsolódás szálai. Egyik előkészítője volt az 1981. évi bátai papi zarándoklatnak, s a 80-as években nem volt olyan bátai jeles esemény, amelyen ne vett volna részt. 1983-ban ő volt a nagybúcsú éjszakai szentmiséjének szónoka. 1984-ben Bátán volt, amikor Lékai László bíboros misézett és megáldotta a szabadtéri oltárt. 1986. június 15-én volt Sudár Imre plébános apáti beiktatása a Szent Vér templomban, amelyen szintén részt vett. 1994 után kalocsai segédpüspökként is többször megfordult Bátán.

Sudár Imre bátai plébános 1998. augusztus 21-én délelőtt életének 81., áldozópapságának 57. évében hunyt el. Temetésére 1998. augusztus 28-án, pénteken került sor. A szentmisét és a szertartást végakarátának megfelelően unokaöccse, Bíró László kalocsai segédpüspök, rektor végezte, kb. 30 egyházmegyés és vidéki pap és szép számú gyászoló hívő jelenlétében. Sokan jöttek külön busszal előző plébániájáról, Győréből is. Bíró püspök úrnak Jónás János kerületi esperes és Lendvai István c. apát asszisztált. A temetést Román János megbízott plébános készítette elő.

Bíró püspök úr temetési beszédében arról beszélt, hogy a most lezáruló koporsó fedele az apát úr számára a földi élet vége, de egy új élet kezdete is. De ez a koporsófedél nemcsak az apát úr földi életét zárta le, hanem Bába község életében is lezárult egy szakasz, ugyanis ő volt az utolsó helyben lakó plébános. Az ő halálával megszűnt a Szent Vér templom állandó őrizete, de a bátai híveké is, állandó, itt lakó pásztor nélkül maradt a templom és a nyáj is.

A koporsófedél lezárulása a bátai hívek életében is egy új korszak kezdete, amelyben meg kell tanulni a hívő ember számára a hétköznapi pap nélkül megélni és megőrizni a hitet. Ezután apát úrról beszélt néhány gondolatot. Kiemelte, hogy apát úr emberi gyarlóságai ellenére is pap volt, pap volt mindhalálg, s a papság szentségén keresztül örök maradandó értékeket képviselt életével, a szentségek kiszolgálásával, a sok imával, amit a híveiért végzett. Az ő nehéz természete, erkölcsi szigora mögött, egy jólelkű ember húzódott meg, akit mindig és mindenben az istenhez tartozás motivált. Nagyon szigorú volt önmagával szemben, s ezt a szigorúságot várta el híveitől is. Ezért nem értették meg sokan életében. Szentbeszédét

azzal zárta, hogy az elhunyt mindig annak szolgálatában volt, s töretlen hittel tartott ki mellette, akinek szolgájává szegődött.

1999. augusztus 21-én a halálozás egyéves évfordulóján került sor a templomkertben Sudár Imre sírkövének ünnepélyes beszentelésére, amelyet ünnepi szentmise keretében ugyancsak Bíró László püspök végzett. Jelen volt a megemlékezésen a kerületi esperes, nyolc pap, a családtagok és szép számú hívő.

A püspöki szentbeszéd fő gondolata abból indult ki, hogy egy pap kapta Bátán az első díszpolgári kitüntetést. Egy olyan pap, aki tűzön-vízen át képviselte Krisztust és a Szent Vér kultuszt. Ebből tette föl a kérdést: vajon a mai ember hamis, vagy igaz értékeket követ-e? S egy mottót idézve válaszolt: Nem minden korszerűdolog érték, de minden érték korszerű! Majd folytatta: „A mai kor értékvesztő kor, egyensúlyt vesztő kor. Miért veszítjük el az értékeket? Miért hisszük el arról, ami új, hogy érték? Azért, mert nem őrizzük értékeinket. Egyensúlybomlás következett be a mai emberben. Elvesztettük az élet távlatába vetett hitünket. Elveszett az élet és az örök élet kapcsolata, hogy a lét valakihez tartozik, hogy a lét Istenre irányul. Emberellenesen kezdtünk el élni. Mit hirdetett apát úr: hogy mindentől el kell köszönni ebben az életben, csak az Istentől nem. Ő az egyedüli állandó az életben. Nem értékeljük az életet. Ünneplünk, évezred váltást, de közben Magyarország lakossága 10 millió alá csökken. A mai ember nem akar élni és utódot látni maga mögött.”

Ezt követően apát úr sírfeliratát idézte: Én tudom kinek hittem. Az ember nem hisz mindenkinek, Bátán a Szent Vér kegyhely plébánosa erről tesz tanúságot.

Díszpolgára lett ennek a településnek. Egy pap, aki az értékhez ragaszkodik, s nagy öröm az, ha ezt egy falu meg akarja őrizni.

A mai korban felbomlott a lelki, szellemi és anyagi értékek egyensúlya. Ami ma érték, az anyagi, azt fel lehet mutatni. De ha nem tudjuk mire való a gazdagság van-e értelme? Halmozzuk az ismeretet, de nem adunk lelkiismeretet. Anarchisták leszünk. Méltó ez a szentmise apátúr emlékéhez, ha nem is róla beszéltünk, egy értéket tüntetett ki rajta keresztül Bába község. Jézus szava igaz: Tudom kinek hittem. A krisztusi ember azt jelenti, egyensúlyban lenni. Az igazi kereszténység harmónia, egyensúly, arányosság. Ezért jó, hogy Bába első díszpolgára Sudár Imre plébános lett.

Az ünnepi szentmise után a polgármesteri hivatalban került sor kisebb ünnepség keretében a díszpolgári cím adományozására. A kitüntető oklevelet és a vele járó pénzjutalmat Bíró László püspök úr vette át, aki a pénzt az egyházközségnek adta át.

2008-ban kalocsai segédpüspökként egyik utolsó ténykedése volt június 29-én a Szent Vér főbúcsú ünnepe. A szentmise alatt plébános úr gyóntatott. Nagyon sokan gyóntak és áldoztak a búcsú szentmisében. Utána körmenet volt, majd ebéd, amelyen kb. 10-12 ember vett részt. A püspök nagyon jól érezte magát Bátán, mert csak 5 óra körül ment el. Szentbeszédében összefoglalta a Szent Vér teológiáját, s erről a Mária Rádió is készített összeállítást, ill. a szentmisét egyenesben közvetítette.

Bíró László püspök: Krisztus Vére, üdvözíts minket!

Itt a bátai Klostrom-dombon elmondhatjuk, hogy a hely, ahol állunk, az szent. Mindig az a félelmem, hogy elfelejtjük a Klostrom-domb szentségét.

Szent László király alapította az itteni Szent Mihály kolostort és adta bencéseknek. Szent László édesapja itt volt eltemetve a közeli Szekszárdon, s sokszor járhatott a szent király itt a Klostrom-dombon. Írásos dokumentumok sokáig nincsenek, az itt élő bencések belső életéről, birtok ügyeinek bonyolításáról annál inkább maradtak fenn dokumentumok. Az első írás, mely a hely szentségéről szól 1415-ből való, amikor Garai János boszniai fogságából kiszabadulva súlyos bilincseit idehozta a Szent Vér ereklye elé. Jézus drága vérének köszönte szabadulását, aztán hamarosan IV. Jenő pápa búcsújáráhellyé nyilvánította Bátát 1434-ben. Így Bata a legősibb búcsújáráhelyek közé tartozik.

Hunyadi János itt vívta győztes csatáját a pártütő Garai Lászlóval szemben, s aratott fényes győzelmet Ulászló király javára. Hunyadi János, Szilágyi Erzsébet, Hunyadi László, Mátyás király, aztán Kanizsai Dorottya, II. Lajos mind-mind itt jártak a Klostrom-dombon. Tudjuk itt végezte el utolsó szent gyónását II. Lajos, s innen indult a mohácsi csatába. Aztán jött a török és a Szent Vér ereklyét menekíteni kellett először Pannonhalmára, majd visszakerült, s végleg nyoma veszett. Ahogy a bátai hagyomány tartja itt rejtették el egy közeli barlangban, vagy ahogyan mi szekszárdiak véljük, a Remete-kápolnához menekítették a Szent Vér ereklyét. Tény az, hogy nyoma veszett. Annakidején több Szent Vér ereklyét tisztelő települése volt nagy Magyarországnak: Pécs, Győr, Kassa, Vasvár, Szeged, Garamszentbenedek. Mindegyik ereklye a török időkben eltűnt, a kegyhelyek újjáéledését a protestantizmus nehezítette.

Bátán a 20. század elején boldog emlékü Fájth Jenő apát úr kezdte feleleveníteni a Szent Vér kultuszt. Megépítette ezt a gyönyörű templomot, amelynek csodálatos oszlopfői a magyar tarsolylemezek motívumait őrzik, magyaros mennyezetmintája a Sárköz hangulatát idézi. A homlokzaton a bejárat ajtó felett ott van Szent István, Szent László és középen a Patrona Hungariae, a magyarok nagyasszonya, hogy óvja, védje ezt a szent tájat. Fájth apát úrnak az volt a szándéka, hogy visszaállítja a Szent Vér kultuszt, s emléktemplomot épít a Hunyadiaknak. Aztán jött a háború, 1944-ben meghalt, majd a kommunista diktatúra, s megint csend lett. Aztán jött Sudár Imre apát úr, aki életének hatyúdalaként újra odaállt a Szent Vér kultusz mellé. Lecserélte az életveszélyessé vált templom mennyezetet, elvégezte a templom állagmegóvását, de emellett idehívta a magyar egyház nagyjait ünnepelni, feléleszteni a hely egykori szentségét, a régi Szent Vér búcsúk emlékét.

Bata a Szent vér kultusz központja évszázadok óta. Miért is nehéz felébreszteni a mai világban a Szent Vér tiszteletet, a Szent Vér kultuszt? Mert a mai ember elveszítette a titok iránti érzékét. Pragmatikus, praktikus emberekké váltunk, mindig a megfoghatót, a felszínt nézzük, nem érünk rá megállni, egy kicsit mélyebbre nézni. A felszínen élünk. A Szent Vér tisztelet pedig ellenez minden felszínességet, a Szent Vér tisztelet megállásra készlet. Mert ha nem állunk meg és nem mélyülünk el, a titokból semmit sem értünk meg.

Három szentírási helyet szeretnék idézni, az egyik Péter levélből való: nem veszendő aranyon, hanem Krisztus drága vérén nyertük el a megváltást. A másik Júdás bűnbánó szava: elárultam az igaz vért. A harmadik a jelenések könyvéből való részlet: boldogok, akik megmossák ruhájukat a Bárány vérében.

Szent Péter apostol azt írja: nem veszendő aranyon, hanem Krisztus drága vérén nyertük el a megváltást. A régi egyházban nem is tudták másként kimondani Jézus vérét, csak így, hogy drágalátos vér. A német nyelv a mai napig megőrizte ezt a kifejezést: kostbares Blut Christi.

Miről tanúskodik ez a Vér? Először is a megtestesülésről, arról, hogy Krisztusnak vér folyik az ereiben. Az Isten fiának ereiben vér folyik, olyan vér, mint a miénk.

Jézus vére a megtestesülés titkáról szól, arról, hogy Isten annyira szereti az embert Krisztusban, hogy kiüresítette önmagát, szolgálai alakot öltött, hozzánk hasonló lett, de minden bűn nélkül.

Krisztus vére szól a megtestesülésről, hiszen ez a vér értünk ontott vér, értetek és sokakért, értetek és mindenkiért kiontott vér. Ennek a feszületnek a festése is arra akar figyelmeztetni bennünket, hogy ez a vér értünk ontott vér.

Jézus lényegét mondja ki a Szent Vér tisztelet: azt hogy Jézus másokért való lét volt. A megtestesülés, Jézus értünk való léte pedig arra hív bennünket, hogy merjünk egészen Istenre hagyatkozó emberek lenni, merjünk bízni benne, magunkat egészen belé helyezni. Ha Isten ennyire szeret bennünket, mitől kellene félni, hiszen mindig ez az örök szeretet vár reánk. Ha Jézus másokért való lét volt, akkor mi is legyünk egymásra figyelő emberek. Egy egyre inkább önmagunk felé forduló világban élünk, amelyben egyre nagyobb az önzés...Nemrégiben Pesten egy idős asszony ráesett a villamos lépcsőjére. A szerencsétlen ezt kiabálta: emberek, legalább ne lépjeteek rám! Nem azt mondta, hogy emeljeteek fel, azt hogy legalább ne lépjeteek rám. Egyre önzőbb világban élünk, ahol mindenki egyre inkább önmagával van elfoglalva. Krisztus vére azonban hív bennünket, hogy ne így éljünk, legyünk inkább egymásra figyelő emberek. A családon belül a házastárs a házastársra, gyermek a szüleire figyelő, őket tisztelő ember. Légy másokért való lét, mint az a Krisztus, aki értünk ontotta vérét. Krisztusnak vére van, értünk ontott vére.

Krisztus vére valami mást is üzen nekünk: ember becsüld meg önmagadat, értékeld önmagadat, mert te Istenhez tartozol. Krisztus vére kiengesztel bennünket az Istennel. Nem éri be töredék léteddel, nem akarja, hogy önmagad torzója légy. Azt akarja, hogy légy egész ember, Istenre irányuló ember.

Sokszor idézem II. János Pál pápát, aki az Európa körlevelében, miután elmondja, hogy milyen reménye vesztett ez az Európa, mennyire jövőkép nélküli, felteszi a kérdést: miért lettünk ilyen jövőnélküliek, ilyen reményvesztettek? S azt válaszolja a Szentatya, azért, mert Isten és Krisztus nélküli emberképet akarnak meghonosítani Európában. Krisztus értünk halt meg, ezért mi Istenhez tartozó emberek vagyunk. Ha Istent elveszük az ember mellől, akkor az ember csupán biológiai lény lesz. Elfelejt ember lenni. Egy 20. századi gondolkodó mondta, hogy korunknak nagy hibája nem az istentelenség, hanem az embertelenség. Elembertelenedtünk, de azért, mert elistentelenedtünk. Krisztus értünk ontott drága vére a teljes emberi létre hív bennünket. Maradjunk Istenhez tartozó emberek, hiszen az ember alapvető vonása, hogy Istenhez tartozik.

Elárultam az igaz vért. Júdás játsszi könnyedséggel megalkuszik a zsidó vezetőkkel, s pénzért a kezükre adja Jézust, akik kiszolgáltatják a római hatóságnak, s keresztre feszítik. S milyen szomorúan ismerte fel saját életében tettének következményét: elárultam az igaz vért. Sajnos nemcsak Júdás tette ezt, hanem képesek vagyunk mi magunk is, képesek vagyunk elárulni az igaz vért. Hiszen a ma emberének is egyik jellemzője, hogy lecseréli Krisztust ócska ideológiákra, ideig-óráig tartó divatos szólamokra, bálványokra. XVI. Benedek pápa mondta egyszer: Krisztus még sohasem vitte zsákutcába az embert, ugyanakkor a divatos ideológiák újra meg újra bevezetik az embert az élet zsákutcaiba. S mennyi az ócska, félrevezető lom, amely eltakarja a mai ember szeme elől az Istent. S nagyon sok ember nem lát ezen át, leragad a felszínnél. Nagyon sokan megtagadjuk ma is az igaz vért, nemcsak szóval, de életünkkel is.

A harmadik szentírási szakasz a Jelenések könyvéből való. János apostol látomásában hatalmas seregről beszél, akik a Bárány trónja előtt álltak minden népből és nemzetből, fehér ruhában, kezükben pálmaággal, s magasztalták az Istent. Ők azok, akik színről színre látják az Istent, akikről az mondja, hogy már fehérre mosták ruhájukat a Bárány vérében. Ők azok, akik a vértanú sorsban is osztoztak a Mesterrel, mivel őket már megváltotta a Bárány vére. Ők azok, akik vérral kereszteltek meg, életüket adták Krisztusért, egyesítették szenvedésüket Krisztus megváltó szenvedésével, ezért állnak az Isten trónja körül. A vértanúk vérükkel pecsételték meg hitüket, ittak a szenvedés keserű, de üdvösséget hozó kelyhéből. Akiknek Krisztus egészen átformálta a gondolkodását, egészen magához kapcsolta őket, uralkodott gondolataikon és szavaikon, s a földön általuk győzött a gonosz lélek felett, a mennyben pedig megdicsőítette őket. Ők már egészen Krisztushoz tartoznak.

Mit is jelent Krisztushoz tartozni? Megváltoztatni a gondolkodásunkat, megváltoztatni az életszemléletünket, a magatartásunkat. Engedni, hogy Krisztus vére áramoljon az ereinkben, az ő szellemissége hassa át az életünket. Mert Krisztus szellemissége eltér, mondhatjuk azt is, hogy ellentétes a közfelfogással, a közszellemmel. Az a közszellem ugyanis, amelyben élünk énközpontú. Ebben mindenkinek a saját ügye a legfontosabb, ebben mindenki a maga világát építi. Egy olyan világot, amelyben nincs helye a másik embernek, s nincs helye az Istennek sem. Ezzel szemben Krisztus szellemissége az emberek szolgálatára, szerető önfeláldozására épül. Független minden emberi akarattól, független minden emberi hatalomtól.

Nekünk keresztényeknek is ki kellene alakítani egy közszellemet, olyant, amely Krisztus központú, amely eucharisztikus központú, amely az Oltáriszentségben köztünk élő Krisztust állítja a középpontba. Krisztus egész tanítása ezt sugallja, de nem úgy, ahogyan ezt az emberek, még a mélyen vallásos emberek is gondolják. Jézus eucharisztikus jelenléte ugyanis nem tabu! Ez a valóságos jelenlét nem kontemplatív magatartásra serkentő, hanem át akarja jární, át akarja alakítani az embert.

Jézus ugyanis ahhoz, hogy az Oltáriszentségben teste és vére valóságát adja nekünk, elhagy valamit, leveti az ő istenségét, egészen hasonlóvá lesz hozzánk, hogy megválthasson bennünket. S odaad valamit, odaadja az életét értünk, a mi üdvösségünkért. Ha mi is mindig szorosabban akarunk Krisztushoz tartozni, őt kell követnünk ebben is, így kell az életünket is felfogni. Mit tudok elhagyni érte, s mit adok neki abból, ami az enyém. Merem-e egyesíteni fájdalmaimat, szenvedéseimet, gyengeségeimet az ő szenvedésével, bele merek-e kapcsolódni

abba a véráramba, amely minden ember üdvösségét szolgálja? Amikor testének és vérének valóságával találkozom a szentáldozásban, felhangzik-e az én lelkemben is az az öröme, amit Szent János hall a megváltottak ajkáról?

A szent vér titka alapvetően a megtestesülés titkáról szól, az ember méltóságáról szól, hiszen ez a vér értünk ontott vér. Biztos, hogy eleink azért tisztelték a szent vért, mert tudták azt, hogy Krisztus erejében képesek bizonyos lehúzó erők fölött győzedelmeskedni. Az embernek az az érzése, hogy a mai ember nem méri föl az ellenség erejét, nem méri föl a gonoszság erejét, sőt azt gondolja, hogy ő saját erejében tud diadalmaskodni fölötté. A rossz, amelyik körülvesz bennünket sokszor alattomos, észrevétlenül lopakodik be az életünkbe. A Szent vér tisztelete erőforrás szeretne lenni a számunkra. Csak merjünk bízni Krisztus erejében. Olyan lehúzó erőkkel is szembeszállni, amelyekkel nem mindig számolunk, de akkor is jelen vannak az életünkben. Valaki így fogalmazott a régi szentek közül: ember, ismerd fel méltóságodat. Nekünk magyaroknak is fel kellene ismernünk, hogy itt Bátán egy ilyen erőforrás csörgedezik. A bátaiaknak is fel kellene ismerniük azt a kincset, amivel rendelkeznek, saját gyökereiket. Ha Hunyadi János, Mátyás király, Kanizsai Dorottya ezt felismerte és fontosnak tartotta, akkor a mai embernek is el kellene jutni erre a felismerésre.

Krisztusban szeretett testvérek! Minél inkább megértjük Krisztus titkát, annál inkább együtt jár ezzel a Szent vér tisztelete. Ez a vér nem megfogható, ez a vér áramlik és aki belekerül Jézus szeretetének áramába, az tudja tisztelni Jézus drágalátos véré, amely a titokhoz vezet vissza bennünket, Jézus Krisztus titkához. Ámen.